

Výroční zpráva o činnosti odboru nákupu a veřejných zakázek (O8)

za rok 2021

Předkládá: JUDr. Ilona Svobodová

ředitelka odboru nákupu a veřejných zakázek (O8)

Obsah

1	Úvod	4
2	Statistiky zahájených, zadaných a zrušených veřejných zakázek	4
2.1	Struktura veřejných zakázek podle zvoleného režimu veřejné zakázky	5
2.2	Přehled veřejných zakázek podle finančního limitu a finančního objemu	7
2.3	Přehled veřejných zakázek podle použitého druhu zadávacího řízení	7
3	Zvláštní postupy v zadávacím řízení	9
3.1	Rámcové dohody	9
3.2	Dynamický nákupní systém	9
3.3	Předběžné tržní konzultace	10
3.4	Odpovědné zadávání	10
4	Vybraná zadávací řízení	11
4.1	Mobilniář pro železniční zastávky	11
4.2	Vybavení drážních vozidel Správy železnic palubní částí ETCS	11
4.3	Dodávky a instalace zařízení pro vstup a výběr poplatku	11
5	Centrální nákupy	12
5.1	Centrální nákupy v rámci Správy železnic	12
5.1.1	Materiál železničního svršku pro opravné a údržbové práce	12
5.1.2	Dezinfekční a ochranné prostředky proti šíření nemoci COVID-19	12
5.1.3	Resortní a meziresortní centrální nákupy	12
6	Metodická, kontrolní a evidenční činnost odboru	13
6.1	Kontrolní činnost	13
6.2	Metodická a vzdělávací činnost	13
6.3	Vedení evidence, statistika, vykazování	14
6.4	Zřízení samostatného metodického oddělení	14
7	Zavedení systému kvalifikace v prostředí Správy železnic, státní organizace	15
7.1	Důvody pro zavedení systému kvalifikace u Správy železnic	15
7.2	Veřejné zakázky zařazené do pilotního provozu systému kvalifikace	15
7.3	Výzvy související se zavedením systému u Správy železnic	16
7.4	Aktuální stav projektu	16

1 Úvod

Výroční zpráva o činnosti Odboru nákupu a veřejných zakázek (dále jen „O8“) obsahuje zhodnocení činnosti O8 za rok 2021 včetně přehledu vykonávaných aktivit s dopadem na průřezové činnosti u Správy železnic, státní organizace.

Základním posláním odboru nákupu a veřejných zakázek je komplexní a přímé metodické řízení oblasti veřejných zakázek u všech organizačních složek SŽ, příprava, právní posuzování, evidence a kontrola v oblasti veřejných zakázek, zajišťování centrálních nákupů pro organizaci a hospodaření s kovovým odpadem.

Ve své práci se odbor nákupu a veřejných zakázek řídí kromě obecně platných právních norem zejména ustanoveními zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, včetně návazných vyhlášek a prováděcích pokynů.

V rámci SŽ odbor nákupu a veřejných zakázek metodicky řídí oblast:

- Zadávání veřejných zakázek, včetně řešení problematiky ochrany hospodářské soutěže,
- nekalé soutěže a veřejné podpory s výjimkou zadávání investic,
- stanovení postupů administrace, evidence a elektronizace veřejných zakázek,
- stanovení postupů evidence smluvních vztahů ve FaMa+ modulu CES a v registru smluv pro oblast smluv uzavíraných na základě veřejných zakázek,
- uveřejňování smluv prostřednictvím registru smluv, včetně řešení právních aspektů obchodního tajemství a evidence objednávek,
- stejnokrojových součástí včetně stanovení stejnokrojových náležitostí.

Odbor nákupu a veřejných zakázek se člení na:

- Oddělení administrace veřejných zakázek
- Oddělení právní podpory veřejných zakázek
- Oddělení metodiky veřejných zakázek
- Oddělení centrálního nákupu

K 1. 1. 2022 byl na Odboru nákupu a veřejných zakázek fyzický stav 32 zaměstnanců.

2 Statistiky zahájených, zadaných a zrušených veřejných zakázek

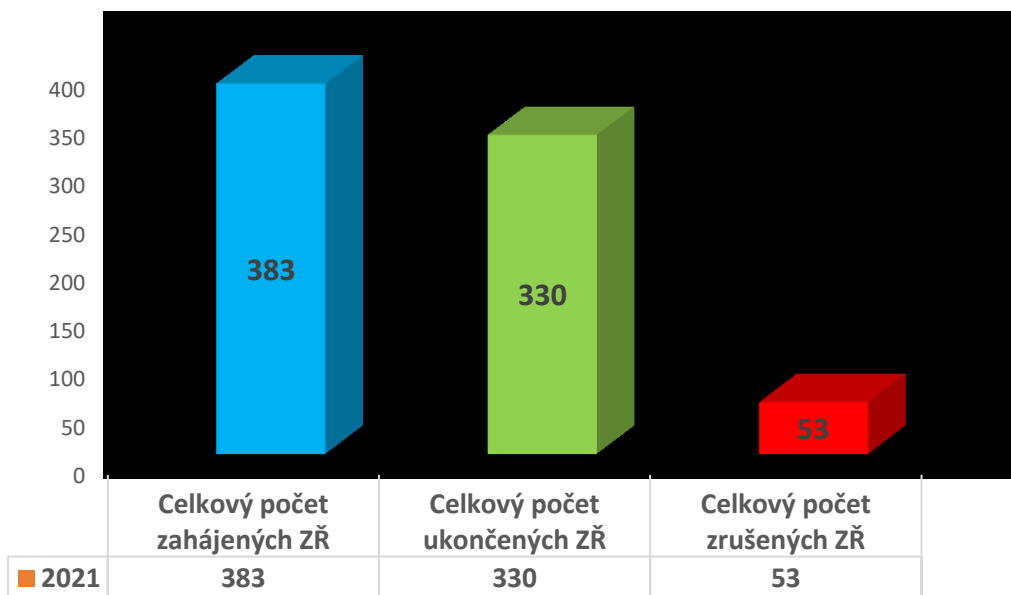
Tato kapitola je věnována zahájeným zadávacím řízením, zadaným veřejným zakázkám a zrušeným zadávacím řízením uveřejněným ve Věstníku veřejných zakázek, na profilu zadavatele a veřejným zakázkám, které jsou evidovány v IS SŽ FaMa+.

V roce 2021 bylo v IS FaMa+ evidováno **celkem 383 zahájených zadávacích řízení**, což představuje **nárůst o 49 zadávacích řízení** oproti roku 2020, kdy bylo evidováno 334 zahájených zadávacích řízení. V průběhu roku 2021 bylo nejvíce zadávacích řízení zahájováno ve 3. a 4. kvartálu.

V roce 2021 bylo v IS FaMa+ evidováno celkem 53 zrušených zadávacích řízení, což představuje 13,8 % z celkového počtu 383 zahájených zadávacích řízení.

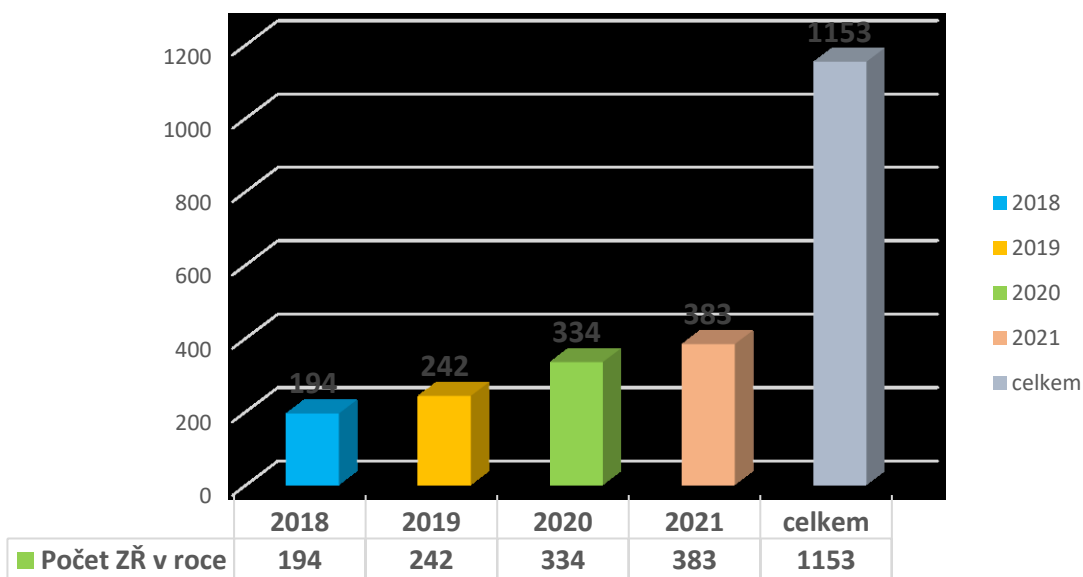
Tabulka s celkovými počty zahájených, ukončených a zrušených zadávacích řízení v roce 2021

Celkové počty zahájených, ukončených a zrušených ZŘ v roce 2021



Tabulka s celkovými počty zahájených zadávacích řízení za období let 2018 -2021

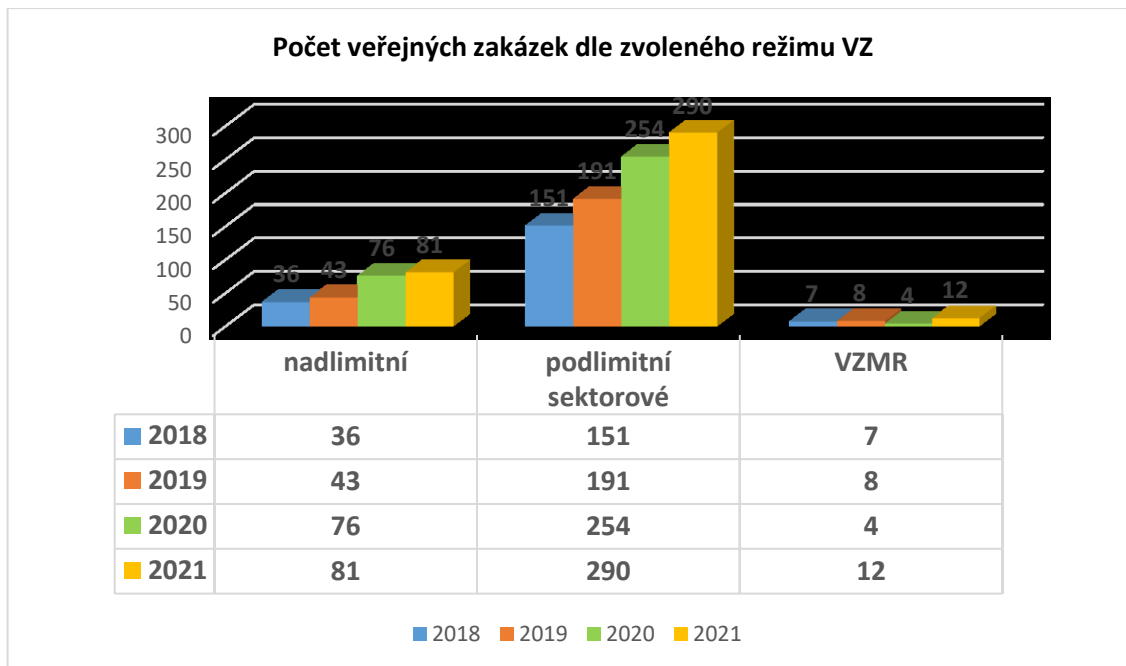
Celkový počet zahájených zadávacích řízení za období let 2018 - 2021



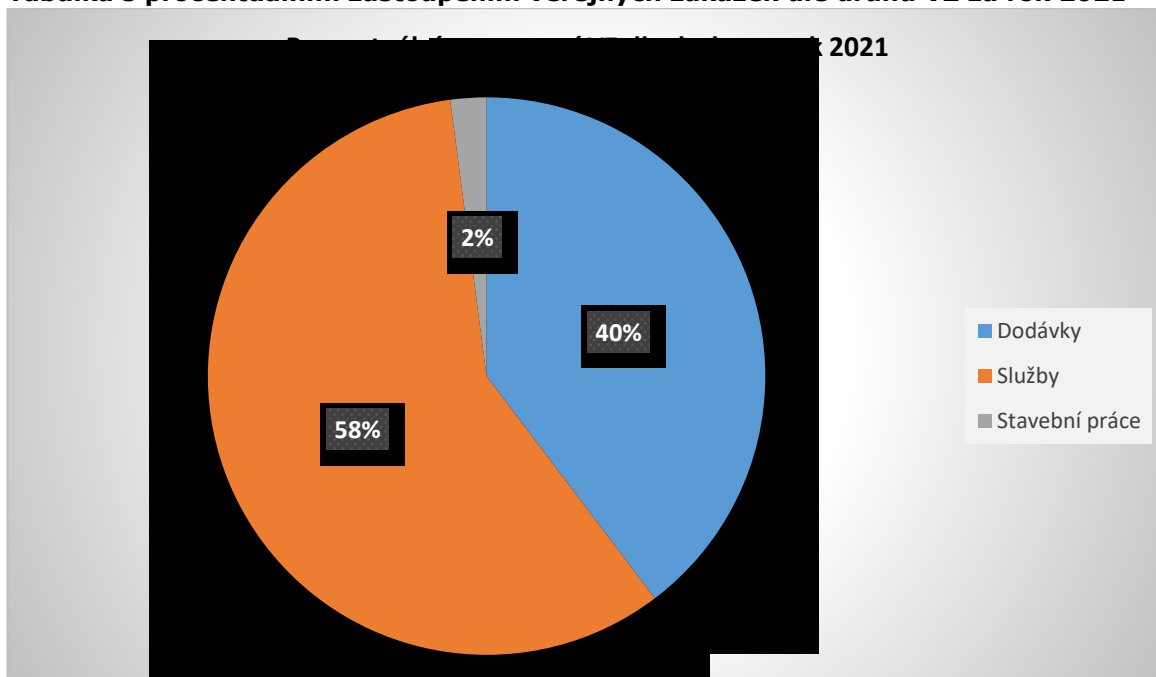
2.1 Struktura veřejných zakázek podle zvoleného režimu veřejné zakázky

Z hlediska počtu jsou i nadále dominantní zakázky sektorové podlimitní (75,7 %), i když je zde patrný **nárůst nadlimitních veřejných zakázek oproti roku 2020 o 6,6 %**. V porovnání s lety 2018 a 2019 je zde markantní **nárůst nadlimitních veřejných zakázek o 125 % oproti roku 2018 a o 88,4 % oproti roku 2019**.

Tabulka s počtem veřejných zakázek za období let 2018 – 2021 podle zvoleného režimu veřejné zakázky

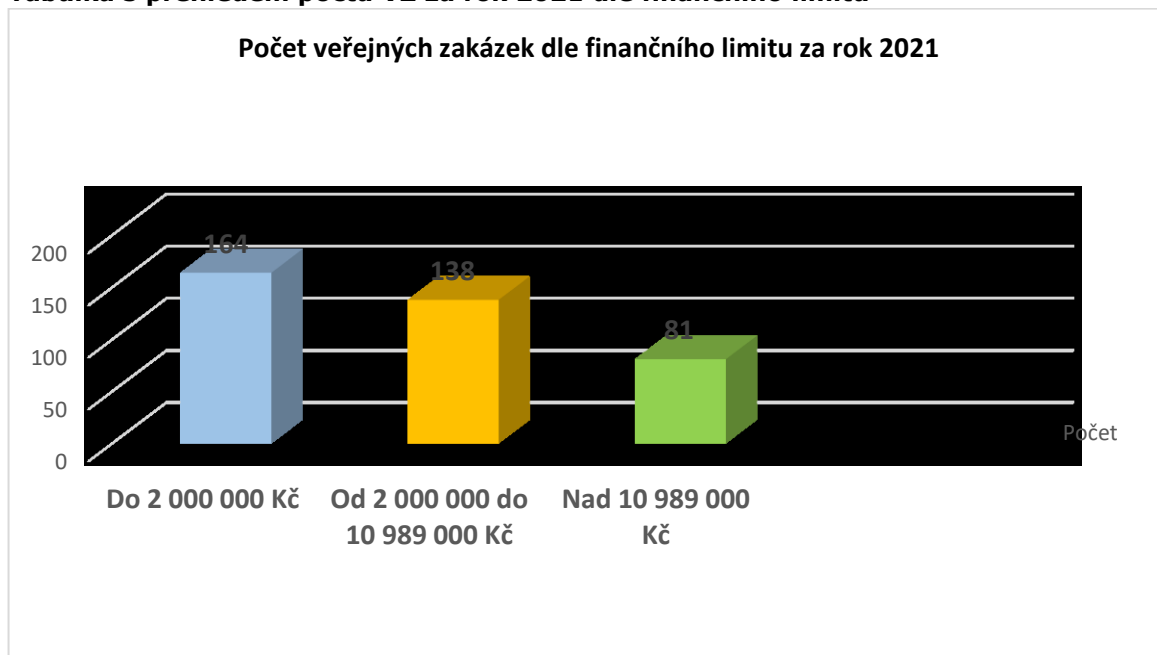


Tabulka s procentuálním zastoupením veřejných zakázek dle druhu VZ za rok 2021

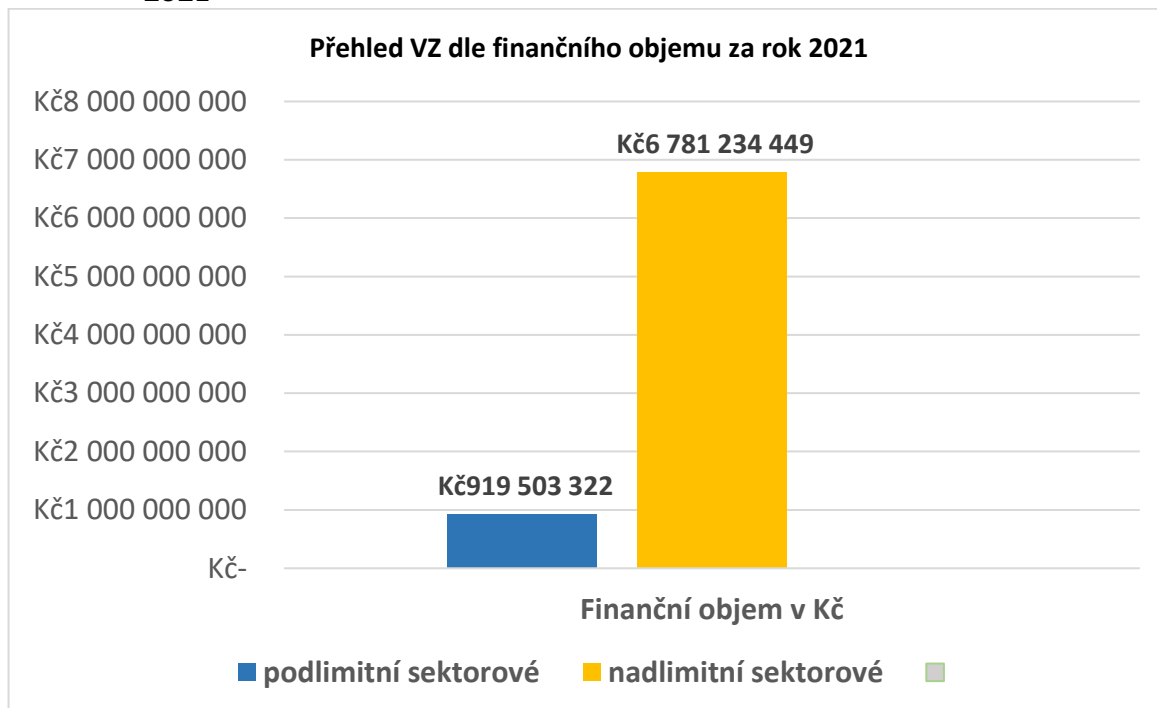


2.2 Přehled veřejných zakázek podle finančního limitu a finančního objemu

Tabulka s přehledem počtu VZ za rok 2021 dle finančního limitu



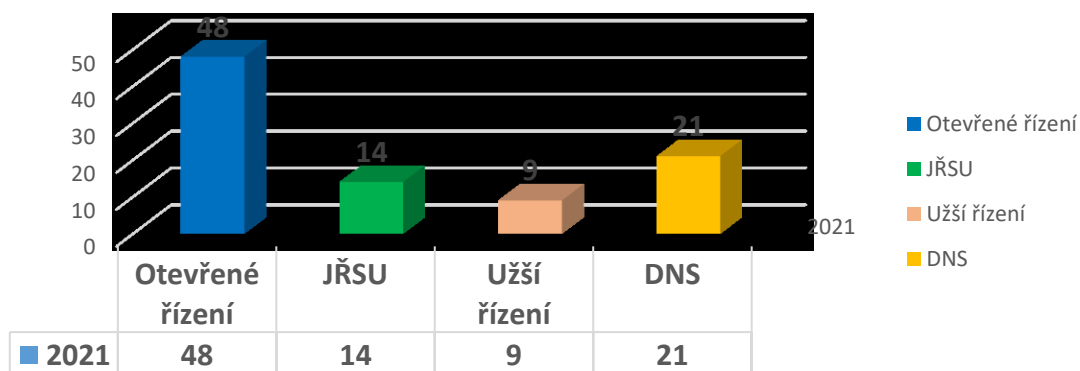
Tabulka s přehledem sektorových veřejných zakázek dle finančního objemu za rok 2021



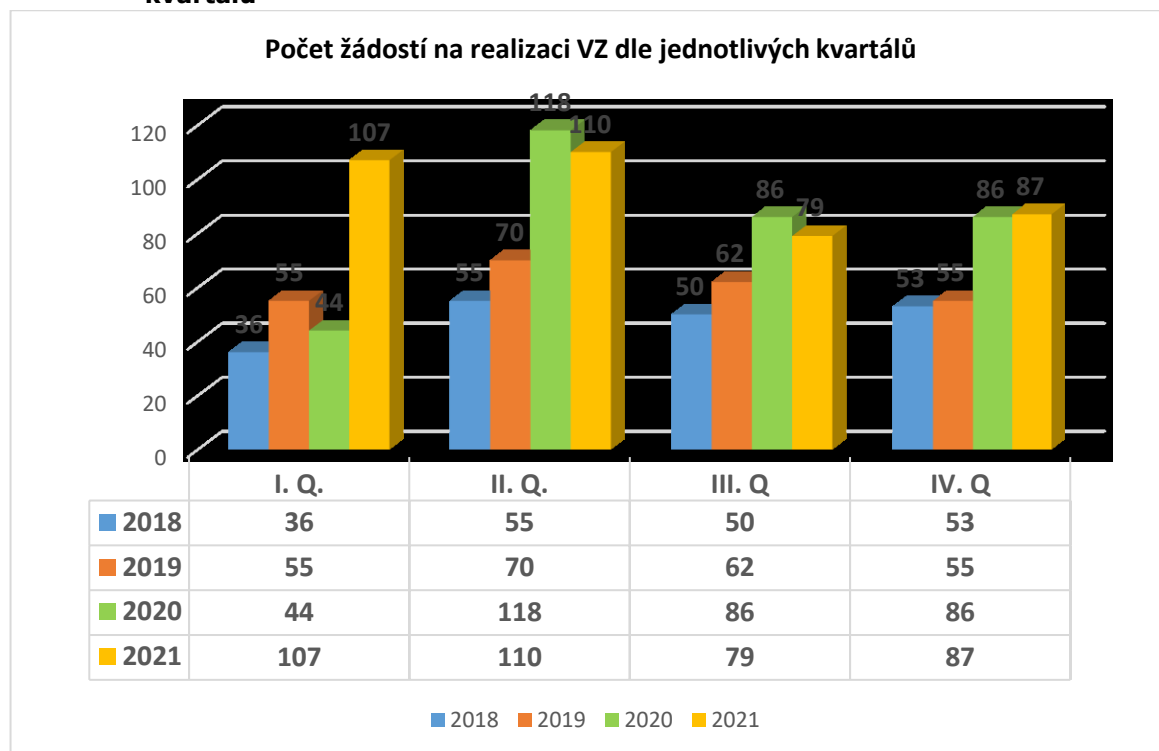
2.3 Přehled veřejných zakázek podle použitého druhu zadávacího řízení

Tabulka s počty veřejných zakázek dle použitého druhu zadávacího řízení za období roku 2021

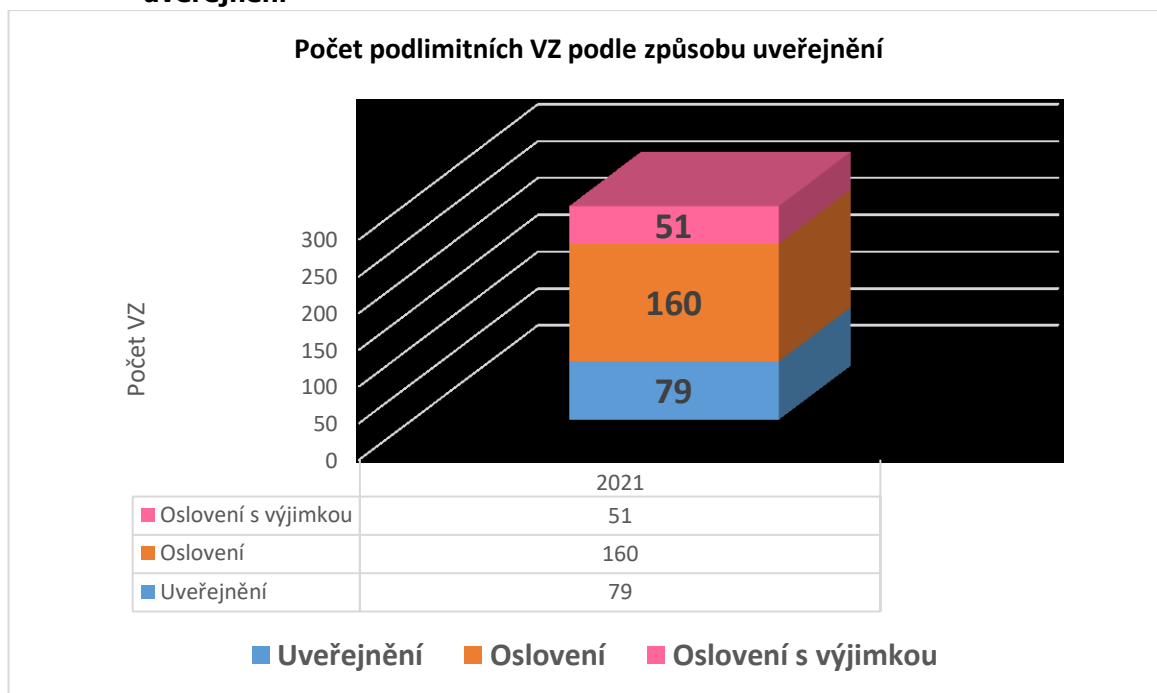
Počet veřejných zakázek v roce 2021 dle použitého druhu zadávacího řízení



Tabulka s počty žádostí na realizaci VZ za období let 2018 – 2021 dle jednotlivých kvartálů



Tabulka s počty podlimitních sektorových veřejných zakázek podle způsobu uveřejnění



3 Zvláštní postupy v zadávacím řízení

3.1 Rámcové dohody

Pro dosažení efektivity zajištění nákupu využívá O8 pravidelně zadávací řízení na uzavření rámcové dohody. V roce 2021 realizovalo O8 67 těchto řízení. Celkový objem peněžních prostředků, které je možné na tyto rámcové dohody objednat, dosahuje téměř 2 miliard korun. Předmětem rámcových dohod jsou převážně dodávky materiálu související s péčí o železniční infrastrukturu jako jsou kolejnice třídy R260, spojovací a upevňovací materiál pro železniční svršek, dřevěné výhybkové pražce, příčné pražce apod. V roce 2021 tak bylo pokračováno v této metodě nákupu dodávek pro údržbu a rozvoj železniční infrastruktury. Rámcové dohody umožňují nakupovat přesně definované zboží, o němž je známo, že je potřebné, často operativně, přičemž nejsou dopředu známa přesná data a objemy spotřeby takového zboží. S ohledem na to, že v posledním roce docházelo k silnějším inflačním tlakům v domácí ekonomice, O8 reflektuje tyto skutečnosti a spatřuje, že dodavatelé mnohdy nejsou schopni udržovat dlouhodobě nastavené ceny v rámcových dohodách, i proto se dá očekávat, že bude docházet k rozvoji dalších alternativních zvláštních postupů, jako je dynamický nákupní systém.

3.2 Dynamický nákupní systém

V rámci své činnosti se O8 rozhodl rozšířit způsoby realizace nákupu o dynamický nákupní systém (dále jen „DNS“). V roce 2021 byly zavedeny tři DNS (Dynamický nákupní systém na dodávky komodit IT pro resort MD ČR, Dynamický nákupní systém rozvoj SAP, Dynamický nákupní systém pro nákup osobních ochranných a zdravotnických prostředků). Ze zkušeností získaných v rámci práce v DNS lze hodnotit tento způsob zadávání za obecně přínosný.

Právě DNS pro nákup osobních ochranných a zdravotnických prostředků se ukazuje jako vhodný a důležitý prostředek pro organizaci nákupů základních ochranných pomůcek spojených s pandemií, v jejímž znamení rok 2021 probíhal. Tento DNS umožňuje nákup hned ve čtyřech kategoriích ochranných pomůcek – filtrační polomasky úrovně FFP 1, FFP2, FFP3 a antigenní testy na stanovení přítomnosti antigenu SARSCoV-2. DNS se osvědčil jako praktický a flexibilní nástroj, který Správě železnic umožňuje včas reagovat na mnohdy překotný

epidemiologický vývoj a s ním spojené časté změny potřeb v oblasti nákupu ochranných prostředků.

Nabyté zkušenosti s prvními DNS umožnily O8 nastavit základní organizační principy při užívání DNS. Dá se tak očekávat, že DNS bude stále častěji využíván při nákupu různého zboží.

3.3 Předběžné tržní konzultace

Předběžná tržní konzultace (dále jen „**PTK**“) je zákonný institut zakotvený v § 33 ZZVZ, jehož cílem je zprostředkovat transparentní komunikaci zadavatele s trhem. V roce 2021 bylo pod dohledem O8 realizováno 12 předběžných tržních konzultací. V rámci dohledu je poskytována komplexní podpora v realizaci PTK.

Je zde zřejmý zvýšený zájem o tento institut jak na straně Správy železnic, tak na straně trhu. O8 tak s narůstajícím počtem realizací PTK v průběhu roku 2021 standardizoval své postupy v rámci PTK. Zároveň je využíván vždy individuální přístup dle potřeb žadatelského útvaru a charakteru plnění. Tento způsob komunikace podporujeme v rámci organizace v souladu s apely Ministerstva dopravy ČR.

Předmětem PTK byly chystané projekty v oblasti environmentálně odpovědného zadávání (např. Návrh koncepce hubení nežádoucí vegetace na železniční síti ČR po roce 2022), IT projektů (např. Informační systém pro cestující), projektů netradičně řešených Správou železnic (např. Pořízení mobilních zdvihacích plošin pro OOSPO, Provozování obchodních jednotek souboru kulturní sály Fantovy budovy). Informace získané z PTK se neomezovaly pouze na prosté informace k ověření předpokládané hodnoty, ale vedly rovněž k lepší orientaci v možnostech trhu a umožnily chystané projekty koncipovat tak, aby odpovídaly reálným možnostem dodavatelů, ať už v oblasti zkušeností dodavatelů, nastavení kvality plnění či celkového mechanismu fungování budoucího smluvního vztahu. V rámci uvedeného institutu se v roce 2021 podařilo oslovit desítky dodavatelů. Toto téma se stává i předmětem školení ze strany O8 a obecně se daří ho postupně vštěpovat do povědomí žadatelských útvarů. Reakce útvarů, které pod dohledem O8 PTK absolvovaly, jsou velmi pozitivní a PTK je jimi hodnocena jako praktický nástroj komunikace s trhem, který využívají opakovaně (O11, O15, O22 či O31).

3.4 Odpovědné zadávání

V oblasti odpovědného zadávání se O8 angažuje jak na poli metodickém, tak sám realizuje zadávací řízení, v nichž jsou prvky odpovědného zadávání uplatňovány. Snaží se jít příkladem a určovat trendy v této oblasti pro celou organizaci. Pro rozšíření správného užívání povinnosti odpovědného zadávání v rámci organizace uskutečnil náš odbor řadu kroků.

V roce 2021 došlo k zavedení povinnosti vyplňovat kontrolní list odpovědného zadávání při realizaci každého zadávacího řízení, čímž bylo docíleno plošného uvažování o problematice odpovědného zadávání v organizaci. Dále byla připravena detailní evidence užívání odpovědného zadávání v rámci organizace, která umožní získávání potřebných statistických informací o rozsahu a způsobu využívání prvků odpovědného zadávání na Správě železnic. Tyto informace budou moci být užívány jak uvnitř organizace, tak navenek (např. reporting Ministerstvu dopravy ČR apod.)

Odbor O8 metodicky vypomáhal dalším útvarům při uplatňování odpovědného zadávání. Odpovědné zadávání bylo tématem Informačního listu vydávaného O8, jakož i pravidelného metodického setkání s oblastními ředitelstvími.

V roce 2021 jsme rovněž neprodleně implementovali aktualizovaný Pokyn MD k odpovědnému zadávání obsažený v dokumentu - Příloha č. 1 pokynu ministra č. j. 19/2018-810-VZ/41. Ve vybraných stavebních zakázkách je tak v rámci hodnocení bonifikováno uplatnění osob znevýhodněných na trhu práce dodavatelem, čímž došlo k zohlednění sociálních aspektů odpovědného zadávání.

V rámci zadávací činnosti pak byla realizována řada veřejných zakázek s rozličnými prvky odpovědného zadávání v ekologické i sociální oblasti, např. veřejné zakázky Úklid prostor železničních stanic a zastávek, provozních a administrativních budov Správy železnic, Mobiliiář pro železniční stanice a zastávky, veřejné zakázky na ostrahu objektů Správy železnic aj.

4 Vybraná zadávací řízení

Prostřednictvím O8 byly realizovány během roku 2021 stovky zadávacích řízení vizte statistiky výše. Mezi nimi byla i následující zadávací řízení, která považujeme za příklady dobré praxe.

4.1 Mobiliiář pro železniční zastávky

Cílem zadávacího řízení bylo zajistit mobiliiář pro železniční zastávky SŽ, a to sedací nábytek, nádoby na odpad, kolostavy, vývěsky a informační panely. Velký důraz byl kladen na kvalitu plnění. Řízení bylo přitom zahájeno opětovně, neboť v prvním zadávacím řízení, které bylo realizováno formou otevřeného řízení, nebyly podány adekvátní nabídky. Ty nesplňovaly základní požadavky a ani jejich kvalita nebyla přesvědčivá.

Úspěšné zadávací řízení bylo nakonec realizováno formou JŘSU, přičemž důraz na kvalitu plnění byl zajištěn systémem hodnocení, který hodnotil kvalitu dodávaného mobiliiáře (estetické hledisko a uživatelský komfort a technické zpracování). Zajištění odpovídajícího plnění umožnila série několika kol jednání. V rámci těchto jednání měl zadavatel možnost zdůraznit své představy a zadání. Veřejná zakázka zohlednila i odpovědné zadávání v rovině ekologického prvku, když dřevěné části mobiliiáře musí prokazatelně pocházet z legální dřevěné produkce a dodavatel tak je povinen prokázat původ použitého dřeva (certifikáty FSC či PEFC).

Zakázka byla připravovaná ve spolupráci s O23, Stavební správou západ, O6 a O13.

4.2 Vybavení drážních vozidel Správy železnic palubní částí ETCS

Předmětem zadávacího řízení bylo vybavení 98 kusů drážních vozidel SŽ systémem ETCS. Veřejná zakázka byla rozdělena na pět částí. Veřejná zakázka byla významná jak svým rozsahem, tak faktickou důležitostí, neboť vybavení těchto vozidel je nezbytné s ohledem na evropská nařízení a vyhlášky MD. Zadávací řízení díky své složitosti, která se projevovala především rozsáhlými jednáními, trvalo více jak rok. Samotná jednání nikterak neusnadňovala ani tehdejší pandemická situace, která změnila způsob vedení jednotlivých jednání. V průběhu musely být několikrát revidovány smluvní podmínky, právě vyjednávání o nich bylo předmětem náročných jednání. Smlouva však byla v roce 2021 úspěšně uzavřena na všechny části.

Zakázka byla připravována ve spolupráci s O15, O14 a O23. V roli odborného poradce se účastnili také zástupci advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný s.r.o.

4.3 Dodávky a instalace zařízení pro vstup a výběr poplatku

Předmětem zadávacího řízení bylo uzavření rámcové dohody na dodávky zařízení pro kontrolu vstupu a výběr poplatku do vybraných prostor v železničních stanicích a zastávkách a jejich nejbližším okolí. Specifikem zadávacího řízení bylo hodnocení kvality vzorků dodávaných zařízení, a to s cílem nakoupit zařízení, jejichž provedení v co nejvyšší míře zajistí co nejsnazší údržbu, delší životnost zařízení a zvýší jeho odolnost před poškozením v důsledku vnějšího zásahu, jejichž vnější podoba bude co nejvíce kompaktní, a jejichž estetické provedení bude možno hodnotit jako moderní a uživatelsky přívětivé, to vše s ohledem na prostředí, v němž mají být zařízení instalována (železniční stanice a jejich okolí). V rámci hodnotícího kritéria „Provedení zařízení“ pak byla hodnocena tři subkritéria a to „Úroveň dílenského zpracování“, „Vnější podoba zařízení“ a „Estetické provedení“. Kritéria hodnocení byla koncipována jako tzv. subjektivní, tedy taková, která nejsou matematicky měřitelná (číselně vyjádřitelná), s cílem poskytnout prostor pro individuální uvážení členů hodnotící komise o úrovni kvality nabízených

zařazení. Dané zadávací řízení ukázalo, že dobrá cena a kvalita mohou jít ruku v ruce, kdy zadavatel získal plnění dominující v obou zmíněných kritériích.

Zakázka byla připravována ve spolupráci s O23.

5 Centrální nákupy

5.1 Centrální nákupy v rámci Správy železnic

Centrální nákupy v rámci Správy železnic byly v roce 2021 realizovány prostřednictvím 53 Rámcových dohod a jednoho Dynamického nákupního systému (v roce 2021 uzavřeno 37 RD a zaveden 1 DNS).

Rámcové dohody jsou rozděleny do 3 skupin podle způsobu vystavování objednávek:

Objednávky zajišťuje O8 (materiál železničního svršku, dezinfekční gely a dezinfekční ubrousky).

Objednávky zajišťuje SVS Hradec Králové (stejnokroje, OOPP a tiskopisy).

Objednávky zajišťují OJ (herbicidy, mazací prostředky pro ošetřování kluzných stoliček výhybek, technické plyny, kancelářský papír, kancelářské potřeby, nábytek, hygienické prostředky, zabraň, trakční materiál, mobilář, atd.).

5.1.1 Materiál železničního svršku pro opravné a údržbové práce

V roce 2021 bylo na 17 RD vystaveno 735 objednávek v celkové hodnotě 999.489.346,- Kč bez DPH.

5.1.2 Dezinfekční a ochranné prostředky proti šíření nemoci COVID-19.

V souvislosti s pandemií nemoci COVID-19 jsou v rámci centrálních nákupů zajišťovány dezinfekční a ochranné prostředky – respirátory FFP2, antigenní testy, dezinfekční gely a dezinfekční ubrousky.

V roce 2021 byly O8 zajištěny následující dodávky:

- Respirátory FFP2: 2.722.700 ks v celkové hodnotě 20.423.770,- Kč bez DPH.
- Antigenní testy: 352.750 ks v celkové hodnotě 18.690.500 Kč bez DPH.
- Dezinfekční ubrousky: 159.012 balení v celkové hodnotě 7.934.698,80 Kč bez DPH.
- Dezinfekční gely: 86.415 L v celkové hodnotě 19.011.479,80 Kč bez DPH.

5.1.3 Resortní a meziresortní centrální nákupy

Resortní systém centralizovaného zadávání veřejných zakázek byl v resortu dopravy ustanoven na základě rozhodnutí ministra dopravy č. j. 2/2015-600-RSCZ/1 dne 28. srpna 2015 s účinností od 1. září 2015. RS CZ se řídí vnitroresortní směrnicí č. V-1/2017 s názvem „Pravidla resortního systému centralizovaného zadávání veřejných zakázek Ministerstva dopravy“ (dále jen „Pravidla RSCZVZ“), jejichž poslední změna č. 3 je účinná od 7. 1. 2019.

Správa železnic, státní organizace, byla na základě výše uvedených Pravidel RSCZVZ ustanovena jako „centrální zadavatel“ pro povinné komodity elektrická energie, zemní plyn, osobní počítače, přenosné počítače, dokovací stanice, monitory k počítačům a nepovinnou

komoditu užitková vozidla. V prostředí SŽ je tato oblast zajišťována a koordinována prostřednictvím O8.

Nákup elektrické energie a zemního plynu byl v roce 2021 pro resort Ministerstva dopravy (dále jen „MD“) realizován prostřednictvím energetické burzy POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE, a.s. Celkový objem nákupů v roce 2021 činil:

- Elektrická energie – nízké napětí – 48 000 MWh (193 490 400,- Kč bez DPH),
- Elektrická energie – vysoké napětí – 180 500 MWh (470 975 040,- Kč bez DPH),
- Zemní plyn – maloodběr – 61 362 MWh (41 992 946,- Kč),
- Zemní plyn – velkoodběr – 20 977 MWh (14 158 261,- Kč).

Sdružené dodávky zemního plynu se uskutečňují v režimu přenesené daňové povinnosti tj. s nulovým DPH.

V roce 2021 byl prostřednictvím O8 pro oblast centrálního nákupu vybraných ICT komodit SŽ otevřen na období 10 let tzv. Dynamický nákupní systém, v rámci kterého se pořizují v souladu s vyhlášeným a závazným IT standardem Ministerstva vnitra ČR tyto komodity: osobní počítače, notebooky, monitory a vybrané příslušenství (dokovací stanice, externí klávesnice, externí kurzorové ovladače, tašky). Zároveň jsou z výše uvedeného DNS pořizovány tiskárny, které závaznému IT standardu nepodléhají. Dodávky IT komodit prostřednictvím DNS IT MD ČR centrální zadavatel Správa železnic, s.o. zajišťuje pro podřízené organizace v rámci resortu MD a jejich vybrané dceřiné společnosti, a to na základě uzavřené Smlouvy o centralizovaném zadávání VZ. K lednu 2022 bylo v rámci DNS realizováno 11 samostatných dílčích veřejných zakázek (kol), kterými bylo z celkového objemu 570 mil. Kč vyčerpáno 68 049 350,- Kč bez DPH.

6 Metodická, kontrolní a evidenční činnost odboru

K rozšiřování metodické a kontrolní činnosti docházelo v průběhu celého roku 2021. V listopadu roku 2021 pak došlo k zavedení samostatného oddělení Metodiky veřejných zakázek, jehož fungování zajistí zintenzivnění činnosti a nastavení procesů v oblasti metodického řízení zadávání i evidence veřejných zakázek.

6.1 Kontrolní činnost

V roce 2021 bylo pracovníky O8 provedeno celkem **čtrnáct kontrol** v oblasti dodržování předpisů a směrnic v oblasti veřejných zakázek. Celkem šest kontrol bylo zaměřeno na kontrolu dodržování předpisů v oblasti evidence v modulech RVZ a CES ve FamaPlus. Předmětem dalších pěti kontrol byla kontrola dodržování interních předpisů pro evidenci v Registru smluv. Tři kontroly byly zaměřeny na dodržování předpisů v procesu zadávání veřejných zakázek.

Kontrolní zjištění byla projednána s pracovníky kontrolovaných organizačních jednotek a útvarů a v rámci zpracovaných kontrolních zpráv byla stanovena nápravná opatření s cílem vhodného nastavení procesů do budoucna.

6.2 Metodická a vzdělávací činnost

V roce 2021 bylo vydáno celkem **7 Informačních listů** pro oblast veřejných zakázek, v jejichž rámci byla komplexně zpracována např. témata sociálně odpovědného zadávání, hodnocení, podmínek kvalifikace a prokazování kvalifikace prostřednictvím poddodavatele, určení druhu veřejné zakázky či problematika limitů rámcových dohod.

Pracovníci Správy železnic, státní organizace zabývající se v rámci své pracovní náplně zadáváním veřejných zakázek tak byli informováni o aktuálním legislativním vývoji v oblasti

právní úpravy veřejných zakázek i související rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a správních soudů. Informace z oblasti legislativy a judikatury jsou vždy doplňovány konkrétními metodickými doporučeními pro aplikační praxi, jakož i dalšími aktualitami z oblasti veřejných zakázek.

Intenzivní metodická podpora byla rovněž poskytována v souvislosti se **zavedením povinnosti odpovědného zadávání k 1.1.2021**.

Pracovníci odboru připravili a provedli řadu **školení a metodických setkání** zaměstnanců GŘ a dalších organizačních jednotek **zaměřených na oblast zadávání veřejných zakázek a registru smluv**. Epidemiologická situace si vynutila přenesení vzdělání převážně do online prostředí, kde byla využívána jak forma e-learningových školení, tak „živých“ přenosů prostřednictvím platformy MS Teams. Alespoň některá školení se povedlo uspořádat také formou osobního setkání. Kontinuálně jsou poskytovány individuální konzultace k problematice v gesci O8 pro zájemce z řad zaměstnanců odborů GŘ a dalších organizačních jednotek.

6.3 Vedení evidence, statistika, vykazování

I v roce 2021 pracovníci O8 zajišťovali správu modulů CES a RVZ ve FaMa+.

V této oblasti činnosti O8 mimo jiné zpracovává pravidelné i ad hoc statistiky a reporty, které následně slouží jako podklad pro činnost ostatních odborů GŘ a dalších organizačních jednotek. Evidované a reportované informace se týkají jak průběhu zadávání veřejných zakázek, tak fáze jejich následné realizace.

V modulu CES bylo v roce 2021 v rámci celé organizace zaevidováno 9.162 smluv, z toho 132 bylo následně stornováno. Na Generálním ředitelství bylo zaevidováno 976 smluv a 1 následně stornována.

V modulu RVZ bylo v roce 2021 založeno celkem 2.066 veřejných zakázek, z toho jich bylo 361 následně zrušeno. Na Generálním ředitelství bylo v roce 2021 založeno a spravováno 354 veřejných zakázek, z nich 47 bylo následně zrušeno.

6.4 Zřízení samostatného metodického oddělení

K 1. 11. 2021 zahájilo v rámci O8 činnost samostatné oddělení Metodiky veřejných zakázek. Zřízení samostatného oddělení pro oblast metodiky je reakcí na neustále rostoucí objem veřejných zakázek a související rostoucí náročnost řízení procesů spojených s jejich zadáváním v podmínkách decentralizovaného zadávání v organizaci Správy železnic.

Oddělení zajišťuje metodickou podporu v prvé řadě pro ostatní oddělení působící v rámci O8 a dále pro všechny oblastní ředitelství.

V rámci své činnosti poskytuje právní konzultace a stanoviska, vytváří metodiky a odpovídá za tvorbu vzorových dokumentů. Oddělení se rovněž podílí na tvorbě interních předpisů spojených s oblastí veřejných zakázek a poskytuje školení v problematice zadávání veřejných zakázek rámci celé organizace.

Oddělení dále metodicky zaštiťuje problematiku evidence informací o veřejných zakázkách a správu modulů CES a RVZ v rámci interního systému FamaPlus.

V gesci oddělení je také provádění interních kontrol dodržování předpisů regulujících oblast veřejných zakázek.

Oddělení se intenzivně podílí na zavedení Systému kvalifikace v rámci organizace a bude i do budoucna metodicky zaštiťovat jeho fungování.

7 Zavedení systému kvalifikace v prostředí Správy železnic, státní organizace

7.1 Důvody pro zavedení systému kvalifikace u Správy železnic

O zavedení systému kvalifikace v prostředí Správy železnic, státní organizace, (dále jen Správa železnic) bylo uvažováno od roku 2019, kdy byly nejdříve zvažovány jak přínosy zavedení systému kvalifikace, tak i související rizika. Současně probíhaly intenzivní diskuze o tom, které veřejné zakázky z portfolia Správy železnic jsou vhodné pro zavedení tohoto systému a které nikoli. Na konci roku 2019 bylo po vyhodnocení veškerých přínosů a rizik vedením společnosti rozhodnuto o zahájení přípravy projektu Zavedení systému kvalifikace v prostředí Správy železnic, státní organizace. Projekt byl připraven a je řízen Odborem nákupu a veřejných zakázek.

Hlavním důvodem pro zavedení systému kvalifikace u Správy železnic je očekávané zjednodušení a zrychlení procesu zadávání veřejných zakázek. Tento přínos vyplývá ze samotné podstaty systému kvalifikace, kdy při zadávání veřejných zakázek není nutné u každé veřejné zakázky vymezit požadavky zadavatele na splnění kvalifikace a následně i provést samotné posouzení splnění kvalifikace ze strany dodavatelů.

Zavedení systému však skýtá sektorovému zadavateli i další příležitosti, které mají povahu spíše vedlejších efektů odvíjejících se od jednotlivých prací, které je nezbytné při zavedení systému provést. Při zavedení systému kvalifikace zadavatel ze svého portfolia veřejných zakázek vymezí jednotlivá typická plnění, pro která hodlá systém kvalifikace zavést, a roztřídí je do jednotlivých kategorií systému, do kterých mohou dodavatelé žádat o zařazení. Kategorie se mohou dále dělit na kvalifikační stupně, a to podle náročnosti jednotlivých veřejných zakázek (finanční odstupňování kategorií či odstupňování podle specifické kvalifikace nezbytné pro náročnější práce). Pro kategorie, případně jejich kvalifikační stupně, je třeba zejména stanovit podmínky kvalifikace, které musí dodavatelé splnit, aby mohli být v těchto kategoriích či kvalifikačních stupních zařazeni.

Správa železnic má velmi členitou organizační strukturu, která sestává z řady organizačních jednotek, často s vymezenou regionální působností, které ve většině případů zadávají veřejné zakázky samostatně v rámci jim svěřené věcné a místní působnosti. Zavedením systému kvalifikace u Správy železnic tak dojde při výše uvedeném vymezení kategorií systému ke stanovení jednotných podmínek kvalifikace pro stejné veřejné zakázky, a to bez ohledu na to, která organizační jednotka danou zakázku zadává. Současně dojde i k jednotnému posuzování splnění kvalifikace ze strany dodavatelů, když toto posouzení kvalifikace bude provedeno v rámci vyhodnocení žádosti dodavatele o zařazení do systému kvalifikace na úrovni generálního ředitelství Správy železnic. Jde o jednoznačný krok zadavatele k větší transparentnosti a rovnému přístupu k dodavatelům při posuzování kvalifikace, ze kterého profituje jak Správa železnic, tak i její dodavatelé.

Další pozitivní dopad na proces zadávání veřejných zakázek v systému kvalifikace lze nalézt v implementaci nástrojů kultivujících dodavatelské prostředí. Takovýmto nástrojem je systém hodnocení dodavatelů, v rámci kterého je hodnoceno ze strany zadavatele plnění smlouvy uzavřené na základě veřejné zakázky zadané prostřednictvím systému kvalifikace. Poslední skupina přínosů je odvislá od softwarového řešení systému kvalifikace. Za tímto účelem je vytvářen softwarový nástroj ISKD – Informační systém kvalifikace dodavatelů, jehož cílem je zejména co největší zjednodušení a uživatelská přívětivost celého procesu zařazení dodavatelů do systému kvalifikace při zachování maximální transparentnosti.

7.2 Veřejné zakázky zařazené do pilotního provozu systému kvalifikace

V rámci projektu zavedení systému kvalifikace v prostředí Správy železnic byly zařazeny do pilotního nasazení pouze sektorové veřejné zakázky, které nejsou zadávány v zadávacím řízení

dle zákona o zadávání veřejných zakázek, a jsou tedy zadávány dle vnitřních předpisů Správy železnic. Jedná se tedy z převážné části o sektorové podlimitní veřejné zakázky.

Co se týče věcného zaměření veřejných zakázek, na počátku bude systém zaveden pro opravné a údržbové stavební práce na železniční infrastrukturu, u budov pak kromě opravných a údržbových prací pro stavební práce na úseku modernizace. Na tyto stavební práce pak budou navazovat kategorie týkající se veřejných zakázek na služby, které s těmito stavebními pracemi souvisejí. Jde zejména o projekční činnosti, zeměměřické práce, technický dozor stavebníka či svařování kolejnic a navařování.

7.3 Výzvy související se zavedením systému u Správy železnic

Zavedení systému kvalifikace u Správy železnic skýtá několik specifických výzev, se kterými se bude nutno vypořádat. První z nich je skutečnost, že veřejné zakázky zadávané Správou železnic v sobě často slučují několik specifických činností vyžadujících na straně dodavatele různorodou odbornou způsobilost. To se v praxi projevuje častým výskytem společné účasti dodavatelů v zakázkách, kteří se sdružují za účelem podání nabídky a společně prokazují i kvalifikaci. V prostředí systému kvalifikace je však tato praxe problematická s ohledem na samotnou jeho podstatu, jelikož je zaváděn zpravidla na dobu neurčitou, zatímco zařazení sdružení dodavatelů do systému dává logický smysl pouze v případě uvažované dlouhodobé spolupráce, nikoli pouze ad hoc na jednotlivé zakázky.

Správa železnic proto systém koncipuje tak, aby bylo možné tyto multioborové veřejné zakázky realizovat na základě spolupráce dodavatelů zařazených v odpovídajících kategoriích systému, např. formou vytvoření sdružení dodavatelů pro podání nabídky z různých kategorií systému. Správa železnic tedy při zadávání takovéto multioborové veřejné zakázky vyzve všechny dodavatele z kategorií systému kvalifikace, které odpovídají jednotlivým oborům, ze kterých se veřejné zakázka skládá. Nabídku pak bude moci podat jak dodavatel, který je zařazen ve všech kategoriích systému, tak i dodavatelé zařazení pouze v některých kategoriích systému, pokud jsou společně zařazení ve všech kategoriích systému, do kterých výzva k podání nabídky směřovala.

Jednou z dalších výzev je správná komunikace postupu Správy železnic vůči dodavatelům. Použitelnost systému kvalifikace je přímo úměrná tomu, kolik je v jeho jednotlivých kategoriích zařazeno dodavatelů. Portfolio činností poptávaných Správou železnic je velmi široké, čemuž odpovídá i různorodost dodavatelů, kteří by měli být v systému zařazení. Předpokládá se zájem jak velkých stavebních společností, tak i fyzických osob podnikajících jako osoby samostatně výdělečně činné. Správná informovanost a osvěta všech skupin dodavatelů je nezbytná pro včasné zařazení dodavatelů do systému, a tedy i pro jeho využitelnost.

7.4 Aktuální stav projektu

Správa železnic zařadila zavedení systému kvalifikace do portfolia svých projektů, a projekt je tedy řízen dle vnitřních předpisů upravujících projektové řízení. Složitost projektu je dána zejména jeho komplexností, nikoli náročností finanční. V rámci projektu je řešeno několik oddělených aktivit, mezi které patří samotné nastavení pravidel systému po procesní stránce (obecná pravidla systému), roztřídění jednotlivých veřejných zakázek do kategorií a stanovení potřebné kvalifikace pro zařazení do nich (zvláštní pravidla systému), koncepce a vývoj softwarového nástroje pro provoz systému, nastavení procesu hodnocení smluv, personální zabezpečení chodu systému a komunikace s dodavateli a veřejností.

V současné době se dokončují práce jak na obecných a zvláštních pravidlech systému, tak i hodnocení dodavatelů. Dokončují se práce na implementaci softwarového nástroje pro provoz systému, jehož úspěšné dokončení je podmínkou pro spuštění samotného systému kvalifikace. Správa železnic předpokládá spuštění systému kvalifikace v druhém kvartálu roku 2022, kdy dojde k zahájení příjmu žádostí dodavatelů o zařazení do systému.

Zahájení prvních veřejných zakázek prostřednictvím systému se předpokládá na přelomu let 2022 a 2023, a to v návaznosti na stav naplnění jednotlivých kategorií systému dodavateli. Právě zájem dodavatelů o zařazení do systému bude určovat úspěch systému a míru jeho

využívání. Jelikož systém dodavatelům výrazně ulehčí práci s přípravou nabídek, očekává Správa železnic velký zájem o zařazení do tohoto systému.

**Správa železnic, státní organizace
Odbor nákupu a veřejných zakázek (O8)
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1**

© 2022

spravazeleznic.cz